

PRESSEMEDDELELSE

Nuuk, Narsaq, Aarhus og København, d. 28/9 2016

Sikkerhedszoner udgør et minimumskrav for uranminedrift i Grønland

Mandag d. 3. oktober førstebehandler det grønlandske Landsting, Inatsisartut, et forslag fra Inuit Ataqatigiit om ikke at tillade minedrift, hvor der brydes mineraler med et indhold af radioaktive stoffer, der overstiger 60 ppm, inden for en afstand af 50 km til byer, bygder og steder med vandressourcer [1]. Hensigten er at beskytte befolkningen mod sundhedsrisici ved radioaktiv forurening. Forslaget bliver andenbehandlet d. 7. november. Hvis det vedtages, kan det enorme uran/sjældne jordartsmineprojekt ved Kvanefjeldet/Kuannersuit ikke gennemføres. Realiseres mineprojektet, vil det efterlade dobbelt så meget radioaktivt mineaffald, som der hidtil er produceret i USA og Canada tilsammen [2].

"Afstanden fra det åbne minebrud til Narsaq med femten hundrede indbyggere er seks kilometer", udtaler Mariane Paviasen, forkvinde for foreningen URANI NAAMIK/NEJ TIL URAN i Narsaq. "Minebruddet ligger på en bjergtop i én kilometers højde, hvor det blæser kraftigt. En rapport fra Risø har konkluderet, at op til tusind tons støv om året kan blæse væk fra minen. Det må betyde, at støvflugten udsætter befolkningen for en sundhedsrisiko. Desuden vil det uranholdige støv skade fårehold og anden fødevarerproduktion i regionen. Hvis det ikke er muligt at forbyde uranbrydning helt, er sikkerhedszoner nødvendige for at beskytte omgivelserne mod forurening". [3]

Uranforekomsten i Kuannersuit vurderes af ejeren, det australske mineselskab, Greenland Minerals and Energy Ltd. (GMEL), til at være den næststørste i verden, kun overgået af den australske uranmine Olympic Dam [4]. Men de tre største uranproducerende miner i verden, McArthur River i Canada og Olympic Dam samt Ranger i Australien truer ikke beboede områder på samme måde. Ranger er ligesom Kuannersuit en åben mine, men omgivet af en stor naturpark. De to andre er underjordiske: MacArthur River ligger langt væk fra beboet område, hvorimod den nærmeste by i forhold til Olympic Dam, Roxby Downs, kun er 14 km væk. Planer om uranbrydning i et åbent brud her, har dog givet anledning til omfattende protester [5].

"Den åbne mine i Kuannersuit ligger alt for tæt på Narsaq og samtidigt lever mineprojektet ikke op til miljøkravene i EU's Mineaffaldsdirektiv", udtaler Hans Pedersen fra Vedvarende Energi. "Under en høring i Folketingets Grønlandsudvalg tidligere på året kom det frem, at projektet ikke ville kunne godkendes i Danmark, fordi det strider mod EU's miljøregler. Grunden er, at GMEL planlægger at deponere næsten en milliard tons radioaktivt affald i Taseq-søen højt oppe i Taseq-dalens afvandingssystem. Det betyder, at de giftige og radioaktive stoffer i affaldet ikke kan holdes isoleret fra det omgivende miljø. Det giver dårligere miljøstandarder end i Danmark og det har grønlanderne ikke fortjent." [6]

"Hvis man nøjes med at forbyde selve uranudvindingen i den foreslåede sikkerhedszone, skal der ikke udbetales erstatning til GMEL, hvis det sker, før selskabet får licens", udtaler Erik Jensen, formand for URANI NAAMIK / NEJ TIL URAN i Nuuk og medlem af NOAH's urangruppe. "Før GMEL modtager en licens kan en ansøgning om uranminedrift afvises uanset grunden, uden at myndighederne pådrager sig et erstatningsansvar. Sker det efter, skal der sandsynligvis betales erstatning, så det er vigtigt, at Inatsisartut handler hurtigt i denne sag". [7]

For nærmere oplysninger, kontakt:

Avataq (www.avataq.gl): Mikkel Myrup, tlf.: +299 22 84 23, e-mail: [mikkelmyrup\(at\)post.com](mailto:mikkelmyrup(at)post.com)

Foreningen URANI NAAMIK/NEJ TIL URAN i Narsaq: Mariane Paviassen, tlf.: +299 25 01 69 e-mail: [uraninaamik\(at\)outlook.dk](mailto:uraninaamik(at)outlook.dk)

Foreningen URANI NAAMIK/NEJ TIL URAN i Nuuk: Erik Jensen, tlf.: +299 27 63 37, e-mail: [erik67jensen\(at\)icloud.com](mailto:erik67jensen(at)icloud.com)

Nuup Kangerluata Ikinngutai /Nuuk Fjords Venner: Piitannguaq Tittussen, tlf.: +299 52 06 57, e-mail: [polt\(at\)greennet.gl](mailto:polt(at)greennet.gl)

Det Økologiske Råd (www.ecocouncil.dk): Christian Ege, tlf.: +45 33 18 19 33, (mob.) +45 28 58 06 98, e-mail: [christian\(at\)ecocouncil.dk](mailto:christian(at)ecocouncil.dk)

NOAH Friends of the Earth Denmark (<http://noah.dk/urangruppe/>): Falke Thue Mikailsen, tlf.: +45 27 12 11 65, e-mail: [ftm\(at\)inuitnation.org](mailto:ftm(at)inuitnation.org) Niels Henrik Hooge, tlf.: +45 21 83 79 94, e-mail: [nielshenrikhooge\(at\)yahoo.dk](mailto:nielshenrikhooge(at)yahoo.dk) og Palle Bendsen, tlf.: +45 30 13 76 95, e-mail: [palle\(at\)bendsen.dk](mailto:palle(at)bendsen.dk)

VedvarendeEnergi (www.ve.dk): Hans Pedersen, tlf.: +45 51 92 24 14, e-mail: [pedersen\(at\)ve.dk](mailto:pedersen(at)ve.dk)

Noter:

[1] Forslag til Inatsisartutbeslutning fra Inuit Ataqatigiit, 13/7 2016: http://www.inatsisartut.gl/dvd/EM2016/pdf/media/2861475/pkt52_em2016_bf33_raastofloven_aqge_inuit_ataqatigiit_da.pdf

[2] Iflg. en hollandsk ekspertrapport vil Kuannersuit-minen efterlade 875 mio. tons radioaktivt affald, jf. Pressemeddelelse fra Avataq, Det Økologiske Råd, NOAH Friends of the Earth Denmark og VedvarendeEnergi, 28/4 2014: Ny rapport bekræfter Kuannersuit/Kvanefjeld-mineprojektets mangel på bæredygtighed: <http://kortlink.dk/k5vs> I Canada var der i 2010 214 mio. tons radioaktive tailings og i USA ca. 200 mio. tons, jf. Low-Level Radioactive Waste Management Office: Inventory of Radioactive Waste in Canada, March 2012: http://www.radiationsafety.ca/wp-content/uploads/2012/07/Inventory-Report-2012_EN.pdf og Hjemmeside, National Center for Biotechnology Information: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK158806/>

[3] Kim Pilegaard: Preliminary environmental impact statement for the Kvanefjeld uranium mine, Risø National Laboratory, 1990, s. 44: <http://kortlink.dk/dtu/k5vh>

[4] GMEL: Developing the world's premier special metals project, PDAC – March 2015, s. 6:
<https://drive.google.com/file/d/0B1Fw6exYXBKxMEFTMHZGXzVfBk/view?pli=1>

[5] Hjemmeside, WISE Uranium Project: <http://www.wise-uranium.org/umopauod.html#OLYMPICDEXP>
Se også: Wake Up, documentary by David Bradbury, November 2011: <https://lizardbitesback.net/wake-up-by-david-bradbury/>

[6] Præsentation af Gerhard Schmidt under høring i Folketingets Grønlandsudvalg: Environmental and health impacts of uranium mining in Greenland, March 2016, s. 6: <http://noah.dk/wp-content/uploads/2016/03/Gerhard-Schmidt-presentation-2016-3-16.pdf>
Link til Det Europæiske Mineaffaldsdirektiv: <http://kortlink.dk/ku3a>

[7] Pressemeddelelse fra Avataq, Nuuk Fjords Venner, Foreningen URANI NAAMIK/NEJ TIL URAN i Narsaq, Foreningen URANI NAAMIK/NEJ TIL URAN i Nuuk, Det Økologiske Råd, VedvarendeEnergi og NOAH Friends of the Earth Denmark, 25/5 2016: Landstinget forkaster borgerinddragelse om uran:
<http://noah.dk/landstinget-forkaster-borgerinddragelse-om-uran/>